

Інформаційна безпека громадян

Департамент інформаційної діяльності, культури,
національностей та релігій
Хмельницької обласної державної адміністрації
Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека

Інформаційна безпека громадян

Рекомендаційний бібліографічний покажчик

Вип. 2

Хмельницький
2020

УДК 016:[316.776.33-049.5:323.113](083.8)
І-74

Інформаційна безпека громадян : реком. бібліогр. покажч. : електрон. вид. Вип. 2 / Департамент інформаційної діяльності, культури, національностей та релігій Хмельниц. облдержадмін.; Хмельниц. ОУНБ; уклад. А. Г. Ярмолюк. – Хмельницький, 2020. – 28 с.

Друкується за рішенням редакційно-видавничої ради Хмельницької ОУНБ, протокол № 2 від 18.06.2020 р.

Укладач: *Ярмолюк А. Г.*

Відповідальна за випуск: *Чабан К. А.*

Передмова

Згідно Закону України № 537-V від 09.01.2007 р. «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки» поняття «інформаційна безпека» має таке визначення: «стан захищеності життєво важливих інтересів людини, суспільства і держави, при якому запобігається нанесення шкоди через: неповноту, невчасність та невірогідність інформації, що використовується; негативний інформаційний вплив; негативні наслідки застосування інформаційних технологій; несанкціоноване поширення, використання, порушення цілісності, конфіденційності та доступності інформації».

В сучасному суспільстві складно знайти сферу соціальної активності, що уникла б впливів нових технологій і цей процес супроводжується появою принципово нових загроз інтересам особистості, суспільства, держави та її національній безпеці.

Пропоноване видання присвячене питанню формування культури споживання інформаційного продукту та культури використання комп'ютерних технологій. Література згрупована за розділами, що відображають різні аспекти інформаційної безпеки: від загального ознайомлення з сучасними системами масової комунікації до проблем медичного та психологічного характеру. Даний другий випуск покажчика включає літературу з 2014 р. до лютого 2020 р. Підбір літератури здійснено на основі фондів Хмельницької обласної універсальної наукової бібліотеки.

Для зручності користувачів література подана з шифрами, які їй присвоєно у бібліотеці, і за якими можна її замовити у певних відділах. З метою прискорення пошуку літератури додається «Алфавітний покажчик авторів і назв».

Покажчик розрахований на учнів, студентів та викладачів навчальних закладів, а також всіх, хто цікавиться даною темою.

I. Сучасна система масової комунікації

1. Б 48130
76.0
П14
Палеха Ю. І. Документально-інформаційні комунікації : навч. посіб. для ВНЗ / Ю. І. Палеха, Н. В. Мурейко, О. Г. Оксіюк. – Київ : Ліра-К, 2016. – 386 с.
2. А 44088
323.2.477
П52
Половинчак Ю. М. Сучасне інформаційно-комунікаційне середовище як простір трансформації української національної ідентичності : монографія / Ю. М. Половинчак; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського НАН України. – Київ : [б. в.], 2017. – 372 с.
- *   *   *
3. Б 47208
87.6
С90
Дзьобань О. П. Інформаційний простір: сутність та комунікаційна природа // Суспільство, людина, право: сучасні дослідження актуальних проблем : монографія. – Харків, 2014. – С. 11-32.
4. П 1234-4(2016)
83.3(4Укр)
Ф54
Карпушина М. Сучасна комунікація: особливості мовлення в мережі Інтернет / М. Карпушина, О. Чистякова // Філологічний дискурс: зб. наук. праць. – Хмельницький, 2016. – Вип. 4. – С. 212-222.
5. П 871-41(2015)
78.34(4Укр)
Н34
Чуприна Л. Соціальні мережі як інструмент реалізації громадських ініціатив // Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2015. – Вип. 41. – С. 54-69.
- *   *   *
6. **Анісімова О. М.** Соціальні комунікації та тенденції їх розвитку в українському інтернет-просторі / О. М. Анісімова, К. О. Денисова // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2018. – № 3. – С. 81-87.

7. **Башманівський В.** Особливості комунікації реципієнта та засобів масової інформації у глобалізованому світі / В. Башманівський, Л. Башманівська // Вісник Книжкової палати. – 2018. – № 10. – С. 20-23.
8. **Горова С. В.** Новітні інформаційні технології в суспільних та культурних процесах сучасної України // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2018. – № 1. – С. 116-120.
9. **Міхалевський В. Ц.** Деякі особливості віртуалізації сучасного інформаційного суспільства / В. Ц. Міхалевський, Г. І. Міхалевська // Вісник ХНУ. Технічні науки. – 2019. – № 2. – С. 140-144.
10. **Полтавець Ю.** Анотація як засіб комунікації між видавництвом і читачем // Вісник Книжкової палати. – 2017. – № 2. – С. 3-5.

II. Інформаційна політика України

11. Б 47550 73.4(4Укр) Г70	Горовий В. Національні інформаційні процеси в умовах глобалізації : монографія / В. М. Горовий; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ : [б. в.], 2015. – 332 с.
12. А 39857 76.0 К64	Конах В. К. Національний інформаційний простір України: проблеми формування та державного регулювання : аналіт. доп. / В. К. Конах; Нац. ін-т стратег. дослідж. – Київ : НІСД, 2014. – 74 с.
13. Б47401 76.0 Н35	Національний інформаційний комплекс та його роль у глобальному інформаційному просторі : монографія / О. С. Онищенко, В. М. Горовий, В. І. Попик та ін.; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського НАН України. – Київ : [б. в.], – 2014. – 218 с.

14. Б 49032
66.041
О-75
Особливості інформаційного забезпечення національного консенсусу в сучасній Україні : монографія / В. І. Попик, О. С. Онищенко, В. М. Горовий та ін.; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ : [б. в.], 2016. – 220 с.
15. Б 47211
87.6
С65
Сорокіна О. С. Розвиток інформаційного простору суспільства / О. С. Сорокіна. – Запоріжжя : [б. в.]. – 2015. – 18 с.
- *   *   *
16. П 871-43(2016)
78.34(4УКР)
Н34
Гранчак Т. Ю. Інформаційно-аналітичні структури як суб'єкти національної інформаційної політики : стаття // Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2016. – Вип. 43. Бібліотека в структурі сучасних інформаційних комунікацій. – С. 24-46.
17. А 39561
73.4(0)
М58
Громадські медіа та Інтернет-журналістика // Міжнародна інформація. – Харків, 2014. – С. 246-249.
18. Б 48664
88.5
С69
Державна інформаційна політика і суспільні інститути // Соціокультурні механізми формування ментального імунітету проти зовнішніх маніпуляцій свідомістю населення України : монографія. – Київ, 2015. – С. 155-168.
19. В 5499
92
Є72
Єрмановська Г. Е. Засоби масової комунікації // Єрмановська Г. Е. Україна. – Харків : Факт, 2016. – С. 337-342.
20. П 871-41(2015)
78.34(4Укр)
Н 34
Іванова Н. Розвиток національного інформаційного простору // Наукові праці НБУ ім. В. Вернадського. – Київ, 2015. – Вип. 41. – С. 239-247.

21. В 5422
66.3(4Укр)
А64
Інформаційна політика: відповідь на виклики гібридної війни // Аналітична доповідь до Щорічного послання Президента України до Верховної Ради України «Про внутрішнє та зовнішнє становище України в 2016 році». – Київ, 2016. – С. 189-224.
  22. П 905-1(49)2014
67.9(4Укр)
У59
Корнієнко Т. О. Державне регулювання у сфері комунікацій // Університетські наукові записки. – Хмельницький, 2014. – Вип. 1. – С. 270-277.
  23. Б 48496
66.4(0)
П 65
Почепцов Г. Інформаційна політика // Почепцов Г. Сучасні інформаційні війни. – Київ, 2016. – С. 8-37.
  24. А 41973
78.34(4УКР)7
Б59
Рябоконь О. Д. Державна інформаційна політика з формування інформаційного суспільства // Бібліотека. Наука. Комунікація: формування національного інформаційного простору : матеріали міжнар. наук. конф. (Київ, 4-6 жовтня 2016 р.). – Київ, 2016. – С. 238-243.
  25. П1230-4(37) 2015
66.3(4УКр)
С 83
Черненко Т. В. Пріоритети державної інформаційної політики в умовах гібридної війни // Стратегічні пріоритети. – Київ, 2015. – № 4. – С. 83-92.
- *   *   *
26. **Воскобойнікова-Гузєва О.** Стратегічний менеджмент інформаційної діяльності: базові засади // Вісник Книжкової палати. – 2017. – № 11. – С. 15-19.
  27. **Горностай Н. І.** Розвиток і перспективи ІКТ в світі та Україні // Науково-технічна інформація. – 2016. – № 3/4. – С. 28-33.
  28. **Загнітко А.** Інформаційно-медійний простір: загрози й виклики // Слово Просвіти. – 2016. – 10-16 берез. – С. 5.

29.   **Захаренко К.** Проблеми формування ефективної державної інформаційної політики і освіта // Вища освіта України. – 2018. – № 4. – С. 44-49.
30.   **Зубченко Т. М.** ІКТ для дослідження динаміки можливостей учнів під дією зовнішніх і внутрішніх факторів / Т. М. Зубченко, Ю. А. Науменко, О. Ю. Буров // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2017. – № 1. – С. 3-7.
31.   **Калашник Н. С.** Взаємодія інституцій держави та громадянського суспільства в реалізації політики внутрішньої національної безпеки (приклад Данії) // Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. – 2018. – № 1. – С. 75-80.
32.   **Мельников О. В.** Сутність та ключові параметри формування інформаційної сфери України // Формування ринкових відносин в Україні. – 2016. – № 10. – С. 39-44.
33.   **Мельников О. В.** Розроблення механізму державного стимулювання сталого розвитку інформаційної сфери України із застосуванням методології функціонального моделювання // Формування ринкових відносин в Україні. – 2017. – № 9. – С. 34-38.
34.   **Нестеряк Ю. М.** Новітній період розвитку національного інформаційного простору України (з початку 2014 р.) // Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. – 2019. – № 3. – С. 123-130.
35.   **Редька К.** Розвиток інфраструктури інфокомунікацій і становлення інформаційного суспільства України // Вісник Книжкової палати. – 2018. – № 7. – С. 36-39.
36.   **Рибачук О.** Комунікативна основа суспільно-владної взаємодії у контексті розвитку соціального партнерства // Вісник Книжкової палати. – 2018. – № 8. – С. 11-14.
37.   **Савінова Н.** Стратегії з нульовим ефектом. Інформаційно-правова політика України: міфи і реальність у період кризи // Юридичний вісник України. – 2016. – 24-30 черв. – С. 14-15.

III. Інформаційно-комунікаційна

безпека як складова національної безпеки

- * * *

44. П 991-3(32)2014
66.3(4Укр)
С83
Пилипчук В. Г. Глобальні виклики й загрози національній безпеці України в інформаційній сфері // В. Г. Пилипчук, О. П. Дзьобань // Стратегічні пріоритети. – Київ, 2014. – № 3. – С. 127-133.
  45. Б 48496
66.4(0)
П65
Почепцов Г. Інформаційні війни: психологічні операції і національна безпека // Почепцов Г. Сучасні інформаційні війни. – Київ, 2016. – С. 171-180.
  46. Б 49032
66.041
О-75
Специфіка проблем інформаційної безпеки в розвитку мережевого інформування // Особливості інформаційного забезпечення національного консенсусу в сучасній Україні. – Київ, 2016. – С. 118-137.
  47. Б 48401
68.68(4Укр)
І-90
Терещенко О. М. Інформаційна безпека в умовах сучасного розвитку України // Історія, сучасність та перспективи розвитку Державної прикордонної служби України та охорони державного кордону : тези Міжнар. наук.-практ. конф. (26 травня 2015 року). – Хмельницький, 2015. – С. 425-429.
- *   *   *
48. **Гордієнко С.** Доктринальні положення інформаційної безпеки України в умовах сучасності // Юридичний вісник України. – 2019. – 22-28 берез. – С. 12-13.
  49. **Лосев І.** Інформаційна безпека: як укріпити // День. – 2014. – 8-9 трав. – С. 19.
  50. **Мельников О. В.** Методологічні аспекти формування безпеки інформаційної сфери як основи її сталого розвитку // Формування ринкових відносин в Україні. – 2017. – № 4. – С. 30-35.
  51. **Мельников О. В.** Сутність та завдання державного регулювання розвитком інформаційної сфери України //

- Формування ринкових відносин в Україні. – 2017. – № 5. – С. 87-93.
52. **Нестеряк Ю. В.** Удосконалення державної політики у сфері інформаційної безпеки України в умовах інформаційного протистояння // Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. – 2017. – № 1. – С. 147-153.
53. **Овчаренко Е.** Інформаційна сфера: національна безпека держави // Слово Просвіти. – 2015. – 8-14 жовт. – С. 2-3.
54. **Павлюк К. С.** Зворотний зв'язок органів державної влади з громадськістю як чинник створення ефективного іміджу державної служби в системі забезпечення національної безпеки // Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. – 2018. – № 1. – С. 32-37.
55. **Парфенюк І. М.** Інструментарій інформаційних війн: традиційні та новітні засоби // Вісник Книжкової палати. – 2019. – № 1. – С. 7-10.
56. **Парфенюк І. М.** Україномовний простір як стратегічний складник в системі захисту держави від інформаційних війн // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2019. – № 2. – С. 123-129.
57. **Пилипчук В.** Глобальні виклики й загрози національній безпеці в інформаційній сфері / В. Пилипчук, О. Дзьобань // Вісник Національної академії правових наук України. – 2014. – № 3. – С. 43-53.
58. **Почепцов Г.** Інтервенції в мізки, або Руйнування здорового глузду // Дзеркало тижня. – 2019. – 16-22 лют. – С. 10.
59. **Сенченко О.** Інформаційні війни як фактор трансформації соціальних систем // Вісник Книжкової палати. – 2015. – № 9. – С. 40-46.
60. **Соснін О. В.** Безпекові проблеми інформаційно-комунікаційної діяльності // Юридична Україна. – 2018. – № 9. – С. 17-27.
61. **Степанов В. Ю.** Інформаційна безпека в умовах реалізації інформаційної політики // Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. –

2019. – № 4. – С. 71-76.
62. **Суббот А.** Інформаційна безпека суспільства // Віче. – 2015. – № 8. – С. 29-31.
63. **Тарасенко І. О.** Формування системи інформаційної безпеки // Формування ринкових відносин в Україні. – 2016. – № 12. – С. 48-52.
64. **Ядуха С. Й.** Національна безпека України. Її основні аспекти, принципи та загрози / С. Й. Ядуха, О. М. Лисак // Вісник ХНУ: економічні науки. – 2018. – № 5. - С. 131-136.

IV. Правове забезпечення інформаційної діяльності та інформаційно-комунікаційної безпеки громадян

65. Б 48717
67.9(4УКР)
Д58 **Довгань О. Д.** Забезпечення інформаційної безпеки в контексті глобалізації: теоретико-правові та організаційні аспекти : монографія / О. Д. Довгань; НАПрН України, НДІ інформатики і права, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського НАН України. – Київ : [б. в.], 2015. – 386 с.
66. Б 48224
67.9(4УКР)301
С29 **Селезньова О. М.** Інформаційне право України: навчально-методичні рекомендації : навч.-метод. посіб. / О. М. Селезньова; Буковин. ун-т. – Чернівці : Місто, 2016. – 192 с.
- *   *   *
67. В 3402-2013
67.9(4Укр)300
П68 **Інформаційна безпека** // Права людини в Україні-2013. – Харків, 2014. – С. 37-41.
68. П 905-1(49)2014
67.9(4Укр)
У59 **Іщук С. І.** Місце засобів масової інформації у правовому механізмі взаємодії громадянського суспільства та державної влади // Університетські наукові записки. – Хмельницький, 2014. – Вип. 1. – С. 40-45.

69. А 39857
76.0
К64
Конах В. К. Вітчизняне законодавство у сфері створення, поширення та використання інформації: проблеми і напрями вдосконалення // Конах В. К. Національний інформаційний простір України: проблеми формування та державного регулювання : аналіт. доп. – Київ, 2014. – С. 11-22.
  70. А 34134-2016
67.9(4Укр)
М75
Нестерук Т. Інформаційна війна // Молодь в університетській науці : зб. тез щоріч. наук. конф. студ. Хмельниць. ун-ту упр. та права (23 квітня 2016 року). – Хмельницький, 2016. – С. 68.
  71. П 905-2(62)2017
67.9(4УКР)
У59
Савицький В. Т. Інформаційна безпека в системі національної безпеки України // Університетські наукові записки. – Хмельницький, 2017. – Вип. 2. – С. 195-207.
  72. П1230-4(37)2015
66.3(4Укр)
С83
Семенченко А. І. Механізми державного управління у сфері зв'язку та інформатизації: теоретико-методологічні засади // Стратегічні пріоритети. – Київ, 2015. – № 4. – С. 65-73.
- *   *   *
73. **Баранов О. А.** Віртуальність і правове регулювання // Публічне право. – 2017. – № 1. – С. 210-218.
  74. **Бочковий О.** Комп'ютерна розвідка: відкрите суспільство у глобальному інформаційному просторі: вразливість чи безпека? // Юридичний вісник України. – 2016. – 14-20 жовт. – С. 12-13.
  75. **Буюджи С.** Перспективи правового регулювання боротьби з кіберзлочинністю в Україні // Право України. – 2017. – № 9. – С. 245-252.
  76. **Вареник О.** Нормативні акти щодо захисту персональних даних // Винахідник і раціоналізатор. – 2019. – № 2. – С. 31-32.

77. **Влащенко С.** Конституційно-правові механізми забезпечення доступу громадян до публічної інформації // *Юридична Україна*. – 2016. – № 3-4. – С. 45-49.
78. **Джолос О.** Правові засади організації суспільного телерадіомовлення в Україні // *Вісник Книжкової палати*. – 2016. – № 6. – С. 40-43.
79. **Захарченко К.** Розвиток системи інформаційної безпеки: досвід зарубіжних країн // *Вища освіта України*. – 2018. – № 3. – С. 71-77.
80. **Калініна Н.** Оберегаймо конфіденційність // *Бібліотечний форум України*. – 2015. – № 2. – С. 10-12.
81. **Капралюк О.** Система законодавчого забезпечення інформаційної діяльності // *Вісник Книжкової палати*. – 2018. – № 4. – С. 46-49.
82. **Лапасєв Ю.** Подвійна істина кіберзахисту : [проблеми кіберсфери, боротьба з її загрозами] // *Український тиждень*. – 2017. – № 43. – С. 20-21.
83. **Мукомела І. В.** Право на доступ до інтернету: проблеми визначення та забезпечення // *Вісник Національної академії правових наук України*. – 2016. – № 4. – С. 77-85.
84. **Перун Т.** Значення адміністративної відповідальності в системі заходів забезпечення інформаційної безпеки // *Право України*. – 2017. – № 10. – С. 202-209.
85. **Пилипчук В. Г.** Трансформація системи захисту персональних даних та приватності в контексті євроінтеграції України // *Вісник Національної академії правових наук України*. – 2017. – № 3. – С. 36-50.
86. **Політанський В. С.** Право на інформацію в системі основоположних прав і свобод людини і громадянина // *Вісник Національної академії правових наук України*. – 2016. – № 4. – С. 84-95.
87. **Самофалова О. Ю.** Регулювання засобів масової комунікації у структурі державної правозахисної політики в Україні // *Вісник Національної академії державного управління при Президентові України*. – 2017. – № 1. – С. 154-159.
88. **Соснін О. В.** Безпекові проблеми інформаційно-комунікаційної діяльності: теоретико-правові та праксеологічні

- аспекти / О. В. Соснін, В. В. Повидиш // Юридична Україна. – 2017. – № 7/8. – С. 60-66.
89. **Соснін О.** Деякі проблеми забезпечення стійкості суспільства до викликів інформаційно-комп'ютерної доби // Юридичний вісник України. – 2019. – 6-12 груд. – С. 12-13.
  90. **Соснін О.** Тренд часу – законодавче вирішення безпекових проблем інформаційно-комунікаційної діяльності // Юридичний вісник України. – 2017. – 1-7 верес. – С. 12-13.
  91. **Соснін О.** Електронна держава: законодавче вирішення проблем інформаційно-комунікаційної діяльності – умова сталого розвитку України / О. Соснін, В. Повидиш // Юридичний вісник України. – 2017. – 27 жовт.-9 лист. – С. 20-21.
  92. **Стадник Р. І.** Норми інформаційного права: теоретико-правові засади // Публічне право. – 2017. – № 2. – С. 47-54.

V. Медіакультура та інформаційна безпека суспільства

93. А 40759 **Больц Норберт.** Абетка медіа = Das Abc der Medien / Н. Больц; за заг. ред. В. Ф. Іванова, пер. з нім. В. Климченка. – Київ : Академія української преси, Центр вільної преси, 2015. – 177 с.
  94. Б 48667 **Проблеми суспільної безпеки в процесі розвитку соціальних мереж : монографія / В. І. Попик, В. М. Горовий, О. С. Онищенко та ін.; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського.** – Київ : [б. в.], 2015. – 202 с.
- * * *
95. П 854-40(2015) **Івахненко Т. П.** Культура мовлення в інтернет-комунікації // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. І. Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2015. – Вип. 40. – С. 97-101.

96. **Башманівський В.** Особливості комунікації реципієнта та засобів масової інформації у глобалізованому світі / В. Башманівський, Л. Башманівська // Вісник Книжкової палати. – 2018. – № 10. – С. 20-23.
97. **Бондаренко Н.** Роз'яснення щодо заборони діяльності російських сайтів на території України // Економіка. Фінанси. Право. – 2017. – № 7. – С. 57.
98. **Гастинщиков В.** Особливості діяльності вітчизняних ЗМІ у контексті нових викликів і загроз інформаційній безпеці України / В. Гастинщиков, М. Онишук // Вісник Книжкової палати. – 2018. – № 11. – С. 23-28.
99. **Коротич Є.** Фейки як засіб інформаційної диверсії // Голос України. – 2020. – 19 лют. – С. 11.
100. **Кубко В.** Медіакультура сучасного інформаційного суспільства // Вісник Книжкової палати. – 2019. – № 3. – С. 34-37.
101. **Курбан О. В.** Фейки у сучасних медіа: ідентифікація та нейтралізація // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2018. – № 3. – С. 96-103.
102. **Маркова В.** Медіаосвіта в системі соціальних комунікацій: теоретичний аспект // Вісник Книжкової палати. – 2019. – № 10. – С. 16-20.
103. **Соколова Н.** Соціальні мережі як нові джерела отримання інформації в телевізійних новинах // Вісник Книжкової палати. – 2019. – № 1. – С. 10-13.

V.I. Влада і ЗМІ

104. **Комунікація і політика за доби постправди : круглий стіл журналів «Філософська думка» та «Соціологія: теорія, методи, маркетинг»** // Філософська думка. – 2018. – № 5. – С. 6-35.
105. **Чиж І.** Утвердитися чи сподобатися? : [реформування ЗМІ] // Голос України. – 2016. – 29 січ. – С. 4-5.

V.II. Інформаційно-комунікаційні технології в освіті

106. Б 48918
74.58
К63
Комунікативні процеси у навчанні : навч.-метод. посіб. для студ. екон. ф-ту / М-во освіти і науки України, Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський : Сисин І. Я., 2017. – 92 с.
107. Б 48668
73
Р26
Рафальська О. О. Інформаційна технологія багатосценарної організації освітнього процесу. – Київ : [б. в.], 2016. – 20 с.
108. А 42879
37.035
Ч-46
Череповська Н. І. Медіаосвітні ресурси розвитку патріотизму і критичного мислення молоді : навч.-метод. посіб. / Н. І. Череповська; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т соц. та політ. психології. – Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2017. – 156 с.
- * * *
109. А 39698
74.2
Ф33
Федорчук В. В. Інформаційні технології навчання (ІТН) // Федорчук В. В. Педагогічні технології в початковій школі. – Кам'янець-Подільський, 2014. – С. 87-91.
- * * *
110. **Від віртуального до реального: медіаосвіта** // Завуч. – 2014. – № 11. – спецвип.
111. **Воротникова І. П.** Освітня політика впровадження ІКТ для професійного розвитку вчителів // Педагогіка і психологія. – 2017. – № 1. – С. 27-32.
112. **Горбачевська О. П.** Модель підготовки майбутніх учителів філологів до використання інформаційно-комунікаційних технологій у професійній діяльності // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2018. – № 6. – С. 32-37.
113. **Давидов А. А.** Створення та використання віртуального середовища для розвитку професійної компетентності педагогів

- / А. А. Давидов, В. М. Ракута // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2018. – № 2. – С. 23-29.
114. **Домашнич Т.** Упровадження ІКТ у навчально-виховний процес школи // Завуч. – 2016. – № 13. – С. 23-26.
115. **Захаренко К.** Проблеми формування ефективної державної інформаційної політики і освіта // Вища освіта України. – 2018. – № 4. – С. 44-49.
116. **Киричок А.** Використання нових медіа у формуванні іміджу ВНЗ // Вісник Книжкової палати. – 2015. – № 2. – С. 42-45.
117. **Коваленко В.** Інтернет і медіа-освітні технології // Відкритий урок. – 2014. – № 7-8. – С. 49-50.
118. **Лапінський В. В.** Формування змісту навчання мережних сервісів Інтернет у закладах загальної середньої освіти – сучасне бачення // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2018. – № 1. – С. 40-46.
119. **Медіаосвіта: зміни, що не чекають: Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція)** // Завуч. – 2016. – № 13. – С. 4-12.
120. **Перегуда Н.** Медіаосвітні технології як чинник підвищення якості навчального процесу // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2017. – № 4. – С. 34-37.
121. **Петровський С. С.** Побудова інформаційного середовища ВНЗ // Вісник ХНУ. Технічні науки. – 2019. – № 2 – С. 199-201.
122. **Проценко Л.** Інформатизація освітнього простору навчального закладу // Рідна школа. – 2014. – № 6. – С. 29-33.
123. **Романова Т.** Комп'ютеризація навчально-виховного процесу // Завуч. – 2015. – № 3. – С. 9-11.
124. **Сорока В.** Для бізнесменів, менеджерів і ... вчителів : [інформаційні технології в освіті – скрайбінг]// Освіта України. – 2019. – 25 берез. – С. 14.
125. **Федів В.** Соціальні мережі як засіб підвищення мотивації до вивчення природничих дисциплін у вищому медичному навчальному закладі / В. Федів, А. Єгоренков, Л. Шинкура // Вища освіта України. – 2018. – № 1. – С. 72-76.

126. **Фролова С.** Медіадидактичні та технічні засоби на службі в педагога // Дошкільне виховання. – 2018. – № 5. – С. 9-11.
127. **Чернадчук Т. О.** До питання концепції інформаційних правовідносин в бюджетній сфері // Публічне право. – 2017. – № 2. – С. 34-39.

V.III. Інформаційно-комунікаційна безпека дітей та молоді

128. А 40701
88.4
М42 **Медіапсихологія: на перетині інформаційного та освітнього просторів : монографія / О. Т. Баришполец, О. Л. Вознесенська, О. Є. Голубева та ін.; за наук. ред. Л. А. Найдюнової, Н. І. Череповської; НАПН України, Ін-т соц. та політ. психології. – Київ : Міленіум, 2014. – 348 с.**
129. Б 50357
316.6
А66 **Андросович К. А.** Профілактика деструктивної соціалізації обдарованих старшокласників в інтернет-середовищі : метод. рек. / К. А. Андросович, Л. І. Ткаченко; НАПН України, Ін-т обдарованої людини. – Київ : Ін-т обдарованої дитини, 2018. – 40 с.

* * *

130. **Бурцева Л.** Рішення проблем інтернет-безпеки для дітей / Л. Бурцева, Н. Шеша // ШБЩ. Бібліотечна робота. – 2017. – № 1. – С. 20-22.

V.IV. Професійна медіа-етика

131. Б 47864
76.01
І-18 **Іванов В. Ф.** Практикум із журналістської етики : навч. посіб. для студ. ВНЗ / В. Ф. Іванов, С. В. Штурхецький; передм. В. П. Мостовий, під ред. В. Ф. Іванова; Комісія з

		журналістської етики. – 2-ге вид. стер. – Київ : О. Зень, 2012. – 320 с.
132.	A 39770 81.411.1 K90	Культура спілкування у журналістській практиці : навч.-метод. посіб. / Чернівецьк. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича; уклад. Н. Д. Бабич, О. Жук. – Чернівці : Букрек, 2012. – 160 с.
133.	A 39160 87.7 H57	Нетикет та культура віртуального спілкування : метод. поради / Львів. обл. універс. наук. б-ка. Регіон. тренінг. центр; упоряд. О. Є. Шматько, О. Дудок. – Львів : Ліґа-Прес, 2013. – 44 с.

134. А 40717
71.0
Б24
- Барішполець О. Т.** Український словник медіакультури / О. Т. Барішполець; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т соц. та політ. психології. – Київ : Міленіум, 2014. – 194 с.

135. А 39561
73.4(0)
М58
- Основні** категорії споживачів інформації та їх інформаційна культура
// Міжнародна інформація. – Харків, 2014. – С. 122-126.

VI.I. Медичні аспекти медіакультури особистості

139. А 38143-4(2014) **Бутов Р. С.** Негативний вплив комп'ютерних ігор на здоров'я дітей та підлітків // Формування здорового способу життя студентської та учнівської молоді засобами освіти : зб. наук. праць. – Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, 2014. – Вип. 4. – С. 45-48.

* * *

140. **Альоша О. О.** Формування моральності дітей і молоді шляхом захисту їх від шкідливої інформації : [вплив ІКТ на здоров'я] // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2017. – № 1. – С. 24-28.
141. **Коцур Н.** Психосоматичне здоров'я учнів в умовах упровадження інформаційно-комунікаційних технологій // Рідна школа. – 2018. – № 3-4. – С. 27-35.
142. **Мельничук О.** ІК-технології та здоров'я школярів // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2015. – № 1. – С. 31-35.
143. **Морозова І.** Вплив комп'ютерної техніки на стан здоров'я людини // Психолог. – 2015. – № 2 (січ.). – С. 38-50.
144. **Платонова А.** Планшет, ноутбук чи звичайний підручник: як можна убезпечити школярів від негативного впливу комп'ютерів // Голос України. – 2017. – 19 трав. – С. 4.

VI.II. Проблеми психологічного впливу засобів масової комунікації та залежності від них

145. А 41885 **Голованюк Ю. М.** Вплив засобів масової інформації на особистість: конструктивні та деструктивні риси // Інновації партнерської взаємодії освіти, економіки та соціального захисту в умовах інклюзії та прагматичної реабілітації соціуму. – Кам'янець-Подільський, 2017. – С. 201-203.

146. П 1095-1(18) 2014 74.58(4УКР-4ХМЕ) П24 **Моцик Р. В.** Інтернет-залежність та її вплив на виховання сучасної людини // Педагогічна освіта: теорія і практика : зб. наук. праць. – Кам'янець-Подільський, 2015. – Вип. 18. – С. 292-297.
  147. П 1048-26(2014) 88 П78 **Немеш О. М.** Вплив спілкування в соціальних мережах на розвиток особистості підлітка // Проблеми сучасної психології : зб. наук. праць Кам'янець-Поділ. нац. ун-ту ім. І. Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2014. – Вип. 26. – С. 442-455.
- * * *
148. **Васько Р.** Інтернет-залежність як вияв соціальної ізоляції // Психолог. – 2019. – № 11 (лист.). – С. 40-43.
  149. **Дущенко О. С.** Комп'ютерна залежність та інтернет-залежність: шляхи боротьби // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2019. – № 2. – С. 3-7.
  150. **Кайоткіна Т.** Профілактика комп'ютерної залежності // Психолог. – 2014. – № 21 (лист.). – С. 18-20.
  151. **Мойзріст О. М.** Конструктивні психологічні аспекти взаємодії молоді у соціальних мережах Internet / О. М. Мойзріст, О. В. Гурова // Шкільна бібліотека плюс : газета, яка потрібна кожній школі. – 2020. – № 1/2 (січ.). – С. 7-9.
  152. **Сергей І.** Дитина онлайн: від загроз до можливостей // Безпека життєдіяльності. – 2019. – № 6. – С. 27.
  153. **Страждання** від кіберманії: круглий стіл // Позакласний час. – 2018. – № 3 (берез.). – С. 8-10.
  154. **Чиренко Н.** Діти в Інтернеті // Шкільний світ. – 2015. – № 1. – С. 11-12.

VI.III. Інтернет-безпека

155. **Андрощук Г.** Право на анонімність в Інтернеті: стан та проблеми // Інтелектуальна власність в Україні. – 2014. – № 7. – С. 35-45.

156. **Гольцберг К.** Не відбирайте у дітей комп'ютера, або Правила безпеки в Мережі // Дзеркало тижня. – 2017. – 4 берез. – С. 13.
157. **Дубровик-Рохова А.** Користувач і дані... Про останні напрацювання в сфері інтернет-безпеки і правила у світовій мережі // День. – 2018. – 7 лют. – С. 8.
158. **Інтернет-безпека** // Незалежний аудитор. – 2013. – № 2. – С. 98-99.
159. **Пензай Л.** Безпека дітей в інтернеті // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2015. – № 3. – С. 22-23.
160. **Черних О.** Освіченість з питань безпеки онлайн: коротко про права людини в інтернеті // Директор школи. – 2017. – № 17. – С. 7-9.
161. **Чи** правильно шукати друзів в Інтернеті? // Позакласний час. – 2018. – № 11 (лист.). – С. 29-30.

Алфавітний покажчик авторів і назв

А

Альоша О. О. 140
Аналітична доповідь... 21
Андросович К. А. 129
Андрощук Г. 155
Анісімова О. М. 6

Б

Баранов О. А. 73
Баришполець О. Т. 128, 134
Башманівська Л. 7
Башманівський В. 7, 96
Бібліотека. Наука... 24

Больц Н. 93

Бондаренко Н. 97

Бочковий О. 74

Бурцева Л. 130

Бутов Р. С. 139

Буяджи С. 75

В

Вареник О. 76

Васько Р. 148

Власюк О. С. 38

Влащенко С. 77

Вознесенська О. Л. 128

Воротникова І. П. 111

Воскобойнікова-Гузева О. 26

Г

Гастинщиков В. 98

Голованюк Ю. М. 145

Голубева О. Є. 128

Гольцберг К. 156

Горбачевська О. П. 112

Гордієнко С. 48

Горностаї Н. І. 27

Горова С. В. 8

Горовий В. 11, 13, 14, 94

Гранчак Т. Ю. 16

Гурова О. В. 151

Д

Давидов А. А. 113

Джолос О. 78

Дзьобань О. П. 3, 44, 57

Довгань О. Д. 39, 65

Домашич Т. 114

Дубровик-Рохова А. 157

Дущенко О. С. 149

Є

Єгоренков А. 125

Єрмановська Г. Е. 19

З

Загнітко А. 28

Захаренко К. 29, 79, 115

Зернецька О. 136

Зубченко Т. М. 30

І

Іванов В. Ф. 131

Іванова Н. 20

Івахненко Т. П. 95

Інновації партнерської... 145

Історія, сучасність... 47

Іщук С. І. 68

К

Кайоткіна Т. 150

Калашник Н. С. 31

Калініна Н. 80

Капралюк О. 81

Карпушина М. 4

Киричок А. 116

Коваленко В. 117

Комунікативні процеси у

- навчанні 106
 Конах В. К. 12, 42, 69
 Корнієнко Т. О. 22
 Коротич Є. 99
 Коцур Н. 141
 Кронгауз М. 137
 Кубко В. 100, 138
 Культура спілкування... 132
 Курбан О. В. 101
- Л**
 Лапаєв Ю. 82
 Лапінський В. В. 118
 Лосєв І. 49
- М**
 Маркова В. 102
 Медіаосвіта: зміни... 119
 Медіапсихологія... 128
 Мельников О. В. 32, 33, 50, 51
 Мельничук О. 142
 Міжнародна інформація 17, 41, 135
 Міхалевська Г. І. 9
 Міхалевський В. Ц. 9
 Мойзріст О. М. 151
 Молодь в університетській... 70
 Морозова І. 143
 Моцик Р. В. 146
 Мукомела І. В. 83
 Мурейко Н. В. 1
- Н**
 Наукові праці Кам'янець-Подільського... 95
 Наукові праці Національної бібліотеки... 5, 16, 20
 Національний інформаційний 13
 Немеш О. М. 147
 Нестерук Т. 70
 Нестеряк Ю. М. 34, 52
 Нетикет та культура... 133
- О**
 Овчаренко Е. 53
 Оксіюк О. Г. 1
 Онищенко О. С. 13, 14, 94
 Онищук М. 98
 Особливості інформаційного... 14, 46
- П**
 Павлюк К. С. 54
 Палеха Ю. І. 1
 Парфенюк І. М. 55, 56
 Педагогічна освіта... 146
 Пензай Л. 159
 Перегуда Н. 120
 Перун Т. 84
 Петровський С. С. 121
 Пилипчук В. Г. 44, 57, 85
 Платонова А. 144
 Повидиш В. 88
 Політанський В. С. 86
 Половинчак Ю. М. 2
 Полтавець Ю. 10
 Попик В. І. 13, 14, 94
 Почепцов Г. 23, 45, 58
 Права людини... 67
 Проблеми суспільної... 94
 Проблеми сучасної... 147
 Проценко Л. 122
- Р**
 Ракута В. М. 113
 Рафальська О. О. 107
 Редька К. 35
 Рибачук О. 36

- Романова Т. 123
 Рябоконь О. Д. 24
С
 Савицький В. Т. 71
 Савінова Н. 37
 Самофалова О. Ю. 87
 Селезньова О. М. 66
 Семенченко А. І. 72
 Сенченко О. 59
 Сергей І. 152
 Соколова Н. 103
 Сорока В. 124
 Сорокіна О. С. 15
 Соснін О. В. 60, 88, 89, 90, 91
 Соціокультурні механізми формування... 18, 43
 Стадник Р. І. 92
 Степанов В. Ю. 61
 Стратегічні пріоритети 25, 44, 72
 Суббот А. 62
 Суспільство, людина... 3
Т
 Тарасенко І. О. 63
 Терещенко О. М. 47
 Технології розвитку... 40
 Ткаченко Л. І. 129
У
 Університетські наукові записки 22, 68, 71
Ф
 Федів В. 125
 Федорчук В. В. 109
 Філологічний дискурс 4
 Фролова С. 126
Ч
 Череповська Н. І. 108
 Чернадчук Т. О. 127
 Черненко Т. В. 25
 Черних О. 160
 Чистякова О. 4
 Чиж І. 105
 Чиренко Н. 154
 Чуприна Л. 5
Ш
 Шеша Н. 130
 Шинкура Л. 125
 Штурхецький С. В. 131
Я
 Ядуха С. Й. 64

Зміст

Передмова.....	3
I. Сучасна система масової комунікації.....	4
II. Інформаційна політика України.....	5
III. Інформаційно-комунікаційна безпека як складова національної безпеки.....	9
IV. Правове забезпечення інформаційної діяльності та інформаційно-комунікаційної безпеки громадян.....	12
V. Медіакультура та інформаційна безпека суспільства.....	15
V.I. Влада і ЗМІ.....	16
V.II. Інформаційно-комунікаційні технології в освіті.....	17
V.III. Інформаційно-комунікаційна безпека дітей та молоді.....	19
V.IV. Професійна медіа-етика.....	19
VI. Медіакультура особистості.....	20
VI.I. Медичні аспекти медіакультури особистості.....	21
VI.II. Проблеми психологічного впливу засобів масової комунікації та залежності від них.....	21
VI.III. Інтернет-безпека.....	22
Алфавітний покажчик авторів і назв	24

Рекомендаційне видання

Інформаційна безпека громадян

Рекомендаційний бібліографічний покажчик

Вип. 2

Відповідальна за випуск:

Чабан К.А.

Укладач: *Ярмолюк А.Г.*

Упорядкування, редагування, форматування: *Шмаль Т.А.*

Електронне видання
